

Na osnovu člana 29. Statuta Udruženja poslodavaca Federacije BiH, Upravni odbor UPFBiH na sjednici održanoj 21.12.2010. donosi

PRIJEDLOG

KODEKSA PROFESIONALNE ETIKE POSLODAVACA

Uvodne napomene

Član 1.

Poslodavci imaju ključnu ulogu u privrednom razvoju države, posebno u tranzicionom i posttranzicionom periodu i društvu kakvo je naše, kada je razvoj preduzetništva najznačajniji faktor za razvoj ukupne privrede, a samim tim i države. Djelovanje poslodavaca je od odlučne važnosti u takvim okolnostima.

Član 2.

Etička načela poslovanja treba da daju svoj doprinos većoj humanosti i uspješnosti u obavljanju privrednih djelatnosti, a posebno u stvaranju privredne kulture. Posebno ćemo se usmjeriti na ostvarivanje osnovnih načela poslovanja.

Osnovna načela

Međusobne poslodavačke solidarnosti i podrške.

Član 3.

Svoje aktivnosti poslodavci BiH će usmjeriti na zaštitu poslodavačkih i poduzetničkih prava i sloboda, te unapređenju tržišnih uslova poslovanja, razvoju konkurentnosti i stvaranju povoljne poduzetničke klime.

Član 4.

Dobit nećemo moći ostvarivati s nezadovoljnim saradnicima i nezadovoljnim partnerima, zbog toga težimo uspješnoj međusobnoj saradnji.

Član 5.

S kupcima i dobavljačima stvaraćemo saradnju utemeljenu na uzajamnom povjerenju, koje ćemo zasnivati na dosljednom poštovanju dogovorenog. Kvalitet, rokovi, poštena cijena i usluga, temelj su dobrih odnosa.

Društvena odgovornosti poslodavaca.

Član 6.

Zastupat ćemo stanovište da država treba da postigne zdrav i stabilan održiv razvoj na prirodan način, to jest na temeljima zdrave konkurencije. Nastojat ćemo da privredna društva koja vodimo budu sposobna da se održe i budu konkurentna i na međunarodnom planu.

Član 7.

Svoje cjelokupno nastojanje usmjerit ćemo na stalno povećanje standarda zaposlenih i svih onih čiji materijalni položaj zavisi od rada privrednog društva. Kontinuirano povećanje životnog standarda je izdvajanje iz dobiti naših preduzeća, što smatramo kao izdvajanje danas, za bolje sutra. Zato se nećemo zauzimati samo za stvaranje dobiti, nego za takvu upotrebu dobiti koja će stvarno povećati blagostanje svih zaposlenih i onih koji učestvuju u stvaranju dobiti.

Član 8.

Dobit je osnovni uslov za povećanje blagostanja, ali isto tako znamo da je povećanje životnog standarda i kvaliteta života moguće ostvariti ne samo novcem, već i nematerijalnim dobrima, kao što su, npr. kvalitetni međuljudski odnosi, zadovoljstvo u radu, uslovi rada i razni motivacioni faktori i slično.

Jednakost u zapošljavanju

Član 9.

Jednako pravo prilikom zapošljavanja jedno je od temeljnih načela. Poštovaćemo preporuke kolega poslodavaca prilikom prijema u radni odnos radnika, uz obavezu da preporuke budu objektivne i tačne.

Član 10.

Zaposlene ćemo voditi tako da se razviju u samostalne i prijatne osobe, koje sa zadovoljstvom rade za svog poslodavca. Pravo raspolaganja njihovom radnom snagom nećemo shvatati kao pravo samovoljnog raspolaganja ljudima, već ćemo poštovati zakone, druge propise i ugovorne obaveze.

Seksualno uznemiravanje je zabranjeno.

Član 11.

Zalagat ćemo se da stvorimo takve uslove poslovanja gdje će najstrožije biti zabranjena svaka vrsta seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu.

Sigurnost i zdravlje zaposlenog je uslov normalnog poslovanja.

Član 12.

Nastojat ćemo stvoriti za zdravlje što manje štetno radno okruženje i što povoljnije uslove rada.

Član 13.

Nastojat ćemo da što bolje upoznamo potrebe potrošača i zadovoljavati ih što kvalitetnije uz konkurentne cijene.

Član 14.

Zauzimat ćemo se za prodaju zdravih, sigurnih i korisnih proizvoda. Akcijama za podsticanje prodaje potrošačima nećemo podmetati niti ih podsticati na ponašanje štetno za zdravlje.

Član 15.

Zauzimat ćemo se za takva ekološka pravila koja će čovjeku i drugim živim bićima biti prijatna. Pazićemo da proizvodima, otpadnim sirovinama, ambalažom i sličnim ne ugrožavamo prirodu. Smanjit ćemo nastanak svih štetnih materija i otpada. Sirovine i energiju trošit ćemo štedljivo i tako smanjiti narušavanje prirodne sredine.

Ugovori sa državnim ili poslovnim ustanovama moraju biti usklađeni sa zakonskim propisima i načelima poslovnog ponašanja.

Član 16.

Ugovore ćemo sklapati uz uslove koje smo sposobni ostvariti u skladu s dobrim poslovnim običajima. Svoje ćemo dobavljače i kupce pravovremeno obavijestiti o onim našim planovima od kojih zavisi naša buduća saradnja.

Član 17.

U konkurenciji ćemo biti lojalni i poštovati sve pravne propise, poslovne običaje i poslovni moral.

Odnosi s medijima

Član 18.

Svjesni smo da smo izloženi javnosti. Zato ćemo dio svog rada posvetiti i javnom radu. Javnost ćemo redovno i blagovremeno izvještavati o bitnim činjenicama našeg poslovanja, koje mogu biti od opšte važnosti. Promovisanje treba biti utemeljeno na istinitim podacima.

Promovisanje zaštite intelektualne svojine i privatne inicijative i imovine kao i tržišne ekonomije.

Član 19.

Intelektualno vlasništvo, dostignuća, izumi, patenti, poslovni rezultati itd., koje je ostvario pojedinac ili grupa radnika u vrijeme radnog odnosa s organizacijom, potpuno su i nepovredivo vlasništvo organizacije.

Pošteni odnosi sa partnerima

Član 20.

Pošteni odnosi sa partnerima preduslov su izgradnje povjerenja.

Član 21.

Poslovne tajne čuvaćemo od konkurencije, a prednost nećemo pokušati ostvariti lažima ili na druge nemoralne načine. Dobrobit preduzeća usklađivaćemo s dobrobitima naroda i države.

Član 22.

Prisvajanje imovine u vlasništvu privrednog društva nije dopušteno.

Politička aktivnost

Član 23.

Zalagat ćemo se da niko ne osporava niti se na bilo koji način mješa u pravo na izbor, podršku ili članstvo u nekoj političkoj partiji ili političkom pokretu.

Političke aktivnosti mogu se obavljati u slobodno vrijeme i na vlastiti trošak.

Razvoj demokratije kroz razvoj i unapređenje socijalnog dijaloga.

Član 24.

Kroz socijalni dijalog ostvarivat ćemo naša prava a da time ne ugrožavamo i ne gušimo prava drugih.

Član 25.

Zalagat ćemo se da država, Entiteti i Distrikt svojim zakonima stvaraju takav privredni ambijent u kome će biti veoma povoljni uslovi za zdrav i stabilan razvoj preduzetništva, a privrednim društvima dopustiti da slobodno rade po dogovorenim pravilima.

Član 26.

Zalagat ćemo se da država usklađuje svoje interese s privredom, a ne da nam ih nameće, tj. da politiku stavimo u funkciju ekonomije, na sveopšte zadovoljstvo.

Član 27.

Dobrovoljno ćemo prihvatati javne i humanitarne funkcije.

Nepريمjerena plaćanja i darovi nisu dopušteni

Član 28.

Snažno ćemo se zalagati za suzbijanje korupcije, sive ekonomije i svih pojava koje ometaju i opterećuju privredni i društveni rast i razvoj.

Poštivanje principa Globalnog sporazuma UN i ostvarivanje Milenijumskih ciljeva

Član 29.

Obavezujemo se da ćemo kroz ostvarivanje svojih prava i zaštitu interesa poštovati 10 principa Globalnog Sporazuma UN a to su: Privredna društva će podržavati i poštovati zaštitu međunarodno proklamovanih ljudskih prava; Osigurati da privredno društvo ni na koji način ne učestvuju u kršenju ljudskih prava; Podržati slobodu udruživanja i efektivno priznati pravo na kolektivno pregovaranje; Eliminirati sve oblike prinudnog ili

obaveznog rada; Ukinuti rad djece; Eliminacija diskriminacije po pitanju zaposlenja i zanimanja; Privredno društvo će podržavati pristup predostrožnosti u izazovima zaštite životne sredine; Pokrenuti inicijativu za promovisanje odgovornosti prema životnoj sredini; Ohrabrivati razvoj i korišćenje ekološki prihvatljivih tehnologija; Biznis će se boriti protiv svih oblika korupcije uključujući iznuđivanje i mito.

Član 30.

Kroz svoj rad zalagaćemo se za ostvarivanje „Milenijumskih ciljeva“.

Član 31.

Prihvatanjem ciljeva kojima se iskorenjuje krajnje siromaštvo i glad; postiže univerzalno osnovno obrazovanje za sve; promoviše jednakost spolova; smanjuje smrtnost dece i poboljšanje zdravlja majki; podržava borba protiv AIDS, malarije i svih drugih oboljenja koja predstavljaju pretnju zdravlju celokupnog čovečanstva; osigurava održivost životne sredine i razvija globalno partnerstvo i razvoj, su osnova za uspostavljanje komunikacije i ravnopravnog doprinosa u radu međunarodnih organizacija.

UDRUŽENJE POSLODAVACA U FBiH